

On dic blanc, dic negre

La línia editorial d'*El Periódico de Catalunya* i la il·legalització d'Aukera Guztiak

En aquest article volem analitzar el canvi de la línia editorial d'*EPC* sobre la il·legalització de la candidatura basca Aukera Guztiak. Ens interessa mostrar el canvi de valoració de l'editorialista respecte als arguments que van fer servir el tribunals espanyols per impedir que aquesta candidatura es presentés a les eleccions al Parlament basc i com aquest canvi no és argumentat de manera que els lectors/les lectores es pugui copsar-ne les raons i motivacions.

Per començar reproduïrem fragments de quatre editorials relacionats, encara que sigui parcialment, amb aquesta temàtica. Cal tenir en compte que el quart, on es produeix aquest canvi de línia, no té pas com a nucli temàtic Aukera Guztiak sinó la decisió del govern espanyol de no sol·licitar la il·legalització d'EHAK.

Candidatura sota sospita

La presentació, sota el nom d'Aukera Guztiak (Totes les Opcions), d'una desconeguda candidatura per als comicis bascos, admesa en principi per les juntes electorals, no sorprèn. I es torna **sospitós** perquè es produeix quan l'absència de la il·legalitzada Batasuna deixa un 10% de votants d'Euskadi a la deriva. Només l'*abertzalisme* antisistema pot impulsar unes llistes el programa de les quals es limita a defensar "els drets civils i polítics de tots els ciutadans i entitats", i poca gent a Euskadi dubta que intenten substituir parcialment la proscripita Batasuna.

Tampoc dubten d'aquesta vinculació el ministre de Justícia i el fiscal general de l'Estat, que impugnaran davant del Suprem la nova candidatura, prescindint de qualsevol càlcul sobre si al Govern l'afavoriria la seva concurrència electoral per frenar el PNB. Que els que encapçalen aquestes llistes fantasma es neguessin ahir a condemnar de manera explícita ETA és suficient --com va argumentar el Tribunal Constitucional en les europees del 2004 davant una estratègia similar-- per confirmar les sospites de la seva estreta relació amb Batasuna. O per il·legítimar directament Aukera Guztiak per la seva connivència amb una organització criminal. (*EPC*, 17 de març de 2005)

Llistes fora de joc

Per més que el *lehendakari* Ibarretxe insisteixi a dir que l'anul·lació d'aquestes llistes és una decisió política, la decisió d'ahir és una aplicació directa, en l'àmbit de la justícia, d'una llei de partits en vigor, per la qual es va il·legalitzar Batasuna, per ser una extensió d'ETA, i qualsevol formació que li servís de cobertura per mantenir la seva activitat. I hi ha motius de sobra per sostenir aquesta continuïtat entre ETA, Batasuna i les llistes anul·lades. (*EPC*, 27 de març de 2005)

Cop d'efecte 'abertzale'

Dijous passat, cap a la mitjanit, el Tribunal Constitucional va decidir negar l'empara a l'agrupació d'electors Aukera Guztiak. La justícia espanyola va posar així fre definitiu a una candidatura que des del primer moment havia aixecat sospites de ser una mera continuadora de la il·legalitzada Batasuna. (*EPC*, 2 d'abril de 2005)

No s'impugna EHAK

Ni la fiscalia ni l'Advocacia de l'Estat han trobat proves consistents de la vinculació entre el Partit Comunista de les Terres Basques (EHAK) i la il·legalitzada Batasuna. En aquestes circumstàncies, el Govern, lògicament, no impugnarà aquesta candidatura de cara a l'elecció de diumenge. El PP és partidari d'actuar contra aquesta formació encara que sigui només a partir de les sospites. Això jurídicament no se sosté. Prou discutible ja és, per si sola, la llei de partits, i bastant poc convincents són les proves aportades per apartar de les urnes Aukera Gutziak, per forçar encara més les coses. Perquè després les instàncies jurídiques internacionals, si dictaminessin a favor d'EHAK, provocarien l'escàndol d'haver de repetir la votació. (EPC, 13 d'abril de 2005)

Abans de la sentència del Tribunal Suprem espanyol (STSE)

El primer editorial, escrit abans de la sentència del Tribunal Suprem espanyol (STSE), assenyala i estigmatitza la candidatura Aukera Guzziak davant l'anomenada opinió pública i justifica la decisió del govern espanyol d'impugnar-la. L'anidmaversió de l'editorialista¹ cap a la candidatura basca es manifesta amb la denominació "llestes fantasma" i amb el fet que consideri "sospitós" la seva aparició.

A més, assumint un paper habitual en el que s'ha anomenat antiterrorisme mediàtic, el diari assumeix un paper que no li correspon, el de jutge, com ho demostra el segon enunciat del segon paràgraf ("Que els que encapçalen aquestes llistes fantasma es neguessin ahir a condemnar de manera explícita ETA **és suficient** -com va argumentar el Tribunal Constitucional en les europees del 2004 davant una estratègia similar- per **confirmar** les **sospites** de la seva estreta relació amb Batasuna") [Les negretes són nostres.]. És a dir, hi ha una sospita (que Aukera Guzziak està relacionada amb Batasuna) i la negativa a condemnar la violència d'ETA és, segons el diari, suficient per confirmar (paraula que adquireix al text el significat de "provar") aquesta relació, de la qual cosa s'infereix que la candidatura basca ha de ser anul·lada. Per al diari, doncs, no calen proves ni tan sols indicis²: hi ha un salt mortal que va d'unes "sospites" (el titular, "Candidatura sota sospita", és, en aquest sentit, significatiu) a la seva "confirmació" sense necessitat de passar per cap prova ni fins i tot indicati³.

L'editorialista fonamenta l'afirmació anterior en la sentència del Tribunal Constitucional espanyol que va denegar l'empara a la candidatura Herritarren Zerrenda, però la seva argumentació parteix d'una lectura errònia d'aquesta sentència. Perquè en cap moment s'hi diu que unes sospites quedin "confirmades" per la negativa a condemnar la violència d'ETA. El raonament era més complex (i igualment discutible): per si mateixa, aquesta negativa no és cap indicati de la continuïtat entre un partit il·legalitzat i una agrupació electoral nova ni la demostra. En canvi, el contrari, la condemna de la violència pot ser usada com a contraindicati, és a dir, com a mitjà per desacreditar els indicis i proves que podrien demostrar aquesta continuïtat (cal tenir en compte que aquest és el tema central al qual està supeditat el de la negativa a condemnar

¹ Usem aquest mot en sentit funcional, sense prejutjar si es tracta d'una persona o més.

² En el moment de la publicació d'aquest editorial no havien sortit a la llum pública cap dels indicis que el TSE i el TCE van fer servir per il·legalitzar Aukera Guzziak.

³ Una de les característiques de l'antiterrorisme mediàtic és que el respecte als procediments d'un Estat de dret és inversament proporcional amb les contínues proclames de respectar-los que s'hi fan.

la violència com a instrument polític). Això vol dir que si no hi ha aquests indicis o proves, la no-condemna de la violència no pot substituir-los i servir com a argument per il·legalitzar una candidatura. Vegem-ho amb un fragment del fonament jurídic 18:

Con ello [es refereix a aquesta condemna] habría de bastar para deshacer la eficacia probatoria de indicios que, contra manifestación tan inconcusa⁴, difícilmente podrían acreditar una realidad que así se desvirtúa. (STCE 99/2004, de 27 de maig de 2004)

Aquesta serà la lectura que farà, autocitant-se, el TCE en la sentència que denegarà l'empara a Aukera Guztiak:

La negativa a condenar expresamente el terrorismo no es, por tanto, indicio bastante para acreditar *per se* una voluntad defraudatoria como la contemplada por el art. 44.4 LOREG. Más bien sucede que su contrario, la condena inequívoca, constituye un contraindicio capaz de desacreditar la realidad de una voluntad de ese cariz deducida a partir de indicios suficientes. (STCE de 31 de març de 2005)

Després del dia 17 de març, el diari va continuar actuant com a fiscal i jutge en la secció de comentaris *L'actualitat*, que no va signada i apareix a la dreta dels editorials, la qual cosa revela que es tracta de l'opinió del diari. Vegem-ne dues mostres

L'ombra d'ETA taca Aukera Guztiak

El que eren només simples sospites i meres hipòtesis ja són evidències: un magistrat de l'Audiència Nacional ha aportat fins a cinc indicis que ETA i Batasuna taquen les **preteses llistes blanques** denominades Aukera Guztiak, amb les quals persones desconegudes de l'esquerra *abertzale* aspiren a competir en les eleccions al Parlament basc del 17 d'abril vinent. Converses de responsables d'Ekin, LAB i Batasuna i el mateix butlletí intern d'ETA **confirmen** que Aukera Guztiak **respon només a l'intent de suplir electoralment la il·legal Batasuna i mantenir-se en l'escenari polític sense haver de condemnar la violència terrorista**. Si mana ETA, no són llistes blanques. **No poden passar.** (EPC, 19 de març de 2005) [La negreta és nostra.]

El fiscal **només** podia anar contra Aukera Guztiak

La Fiscalia General de l'Estat recorrerà al Tribunal Suprem perquè les candidatures d'Aukera Gutziak quedin excloses de les eleccions autonòmiques basques del 17 d'abril. **Poca cosa més** podia fer Cándido Conde Pumpido, el fiscal general, davant l'**evidència** que aquestes **llistes blanques** «es troben sotmeses a la disciplina d'ETA» i el convenciment que «la negativa dels seus representants a condemnar el terrorisme és un significatiu element de la seva vinculació a la il·legal Batasuna». **ETA i Batasuna així ho volen; no s'ha d'oblidar.** (EPC, 24 i 25 de març de 2005) [La negreta és nostra.]

En el primer comentari, es corrobora que l'editorial del dia 17 es “basava” només en “sospites”, no pas possibles proves o indicis de continuïtat (“**El que eren només simples sospites i meres hipòtesis ja són evidències**”). El diari continua exercint el seu

⁴ Segons la Real Academia de la Lengua Española, aquest mot significa “Firme, sin duda ni contradicción.”.

paper de fiscal i jutge com ho demostra l'ús de mots com “evidències”, “preteses llistes blanques”⁵ o “confirmen”. Per això, no sorprèn la taxativitat de l'enunciat final (“No poden passar”) que és tant una conclusió com una crida (una incitació, per ser més precisos) perquè els tribunals i espanyols il·legalitzen Aukera Gustiak. **[La negreta és nostra.]**

Per la seva banda, el segon comentari justifica la decisió de la Fiscalia General de l'Estat espanyol presentant-la com a inevitable (“El fiscal **només** podia anar contra Aukera Guziak” i “**Poca cosa més** podia fer Cándido Conde Pumpido”). Tot i que el diari cita literalment els arguments de Conde Pumpido, n'assumeix el contingut ja que els presenta com a “evidència”. Com els dies anteriors, aquesta argumentació continua centrant-se “en la negativa dels seus representants a condemnar el terrorisme”, que, sense fonament jurídic, va ser convertida pels mitjans en la gran prova acusatòria contra Aukera Guziak.

Després de la sentència del Tribunal Suprem espanyol (STSE)

El segon editorial, escrit després de l'anul·lació de la candidatura, pretén contraargumentar unes declaracions del *lehendakari* Ibarretxe, en què va afirmar que l'anul·lació de la candidatura Aukera Gustiak per part del Tribunal Suprem espanyol era una decisió política. Com a primer contraargument, el diari sosté que la decisió judicial és “una aplicació directa, en l'àmbit de la justícia, d'una llei de partits en vigor”; és a dir, segons *EPC*, els jutges s'han limitat a aplicar una llei. En segon lloc, l'editorialista afirma que hi havia “motius de sobra” per il·legalitzar Aukera Gustiak (“I hi ha motius de sobra per sostenir aquesta continuïtat entre ETA, Batasuna i les llistes anul·lades). En resum, *EPC* defensa la decisió del Tribunal Suprem espanyol sense plantejar-hi cap objecció.

Després de la sentència del Tribunal Constitucional espanyol (STCE)

En l'editorial del dia 2 d'abril, escrit després que el Tribunal Constitucional denegés el recurs d'empara a la candidatura il·legalitzada i que es fes pública la decisió del partit EHAK de recollir el testimoni deixat per Aukera Gustiak, l'editorialista no és tan explícit respecte a aquella decisió judicial com ho havia estat cinc dies abans. Tot i així, l'ús de l'expressió “va posar fre definitiu” (“La justícia espanyola va posar així fre definitiu a una candidatura que des del primer moment havia aixecat sospites de ser una mera continuadora de la il·legalitzada Batasuna.”) pressuposa que calia barrar el pas a Aukera Gustiak (recordem l'enunciat del comentari del dia 19 de març, “No poden passar”). A més, com el dia 27 de març, l'editorialista continua sense plantejar cap objecció a la decisió judicial.

Després que el govern espanyol decidís no sol·licitar la il·legalització d'EHAK

En el tercer editorial, escrit per defensar la decisió del Govern espanyol de no sol·licitar de moment la il·legalització d'EHAK, *EPC* afirma que les “proves aportades per apartar de les urnes Aukera Gutziak” eren “bastant poc convincents”. D'altra banda, cal parlar d'esment que es critica que el PP vulgui actuar a partir de sospites (“El PP és partidari

⁵ N'hi hauria molt a parlar de l'ús del terme “llestes blanques” que els mitjans convencionals van usar des de bon començament per referir-se a Aukera Guziak, fins i tot en llocs tan destacats com els titulars, en tant que revela una estratègia d'estigmatització i criminalització de la candidatura basca amb l'objectiu gens amagat de pressionar perquè fos il·legalitzada.

d'actuar contra aquesta formació encara que sigui només a partir de les sospites. Això jurídicament no se sosté.”), la qual acusació contrasta amb l'editorial del 17 de març en què *EPC* usava el mateix argument que el PP en relació amb Aukera Guztiak.

O sigui, gairebé un mes després, *EPC* ha canviat radicalment de parer: el que eren “evidències” o “motius de sobra” per anul·lar una candidatura han esdevingut “proves” “bastant poc convincents”. Caldria recordar que si allò que el diari anomena “proves” són poc convincents, el lògic seria qüestionar la sentència.

Arribats a aquest punt hom es pot fer una pregunta: a què es deu aquest canvi d'opinió tan radical d'*EPC*? I una altra de més incisiva: ha ofert en els dies posteriors a la STCE informació que el justifiqui i que, sobretot, permeti els seus/lectors/les seves lectores veure en què es basa.

Si repassem aquestes informacions, veurem que el dia 1 d'abril el diari dedicava gairebé una pàgina a informar de la sentència del TCE, el contingut de la qual estava format per una notícia i un enquadrat titulat “El Constitucional veta en l'últim minut la llista d'Aukera” i “La persecució legal d'AG es va iniciar quan es van publicar les candidatures” respectivament. Doncs bé, en aquestes informacions res no permet preveure aquest canvi d'opinió. Ans al contrari, aquestes es centren en els fonaments jurídics que donaven la raó al TSE i obviaven aquells que el TCE considerava irrellevants i de dubtosa constitucionalitat (gairebé la meitat dels indicis que havia usat el TSE per il·legalitzar la candidatura basca, en general els que els mitjans havien destacat més). Només es feia una al·lusió a la qüestió dels avalistes de la candidatura (un dels suposats indicis més esbombats pels mitjans per criminalitzar-la) en oració subordinada concessiva, és a dir, en una posició marginal, per oposar-la al que s'afirmava a l'oració principal:

Encara que reconeixen que les firmes dels avalistes no tenen, des del punt de vista constitucional, «l'abast que els ha donat el Suprem», consideren «indicis significatius» que AG és continuadora de Batasuna el fet que 44 avalistes hagin pertangut a les taules nacionals [sic] d'Herri Batasuna, Euskal Herritarrok i Batasuna. (*EPC*, 1 d'abril de 2005)

Ara bé, l'afirmació de l'oració principal no és certa, ja que l'articulista fa una lectura deficient (apressada) de la sentència i no té en compte ni el context en què apareix tractada aquesta qüestió ni un incís clau (“**al margen de la validez de dicho elemento que en su momento se abordará**”) del darrer paràgraf de l'argument jurídic 7 de la STCE. Aquesta lectura deficient s'agreuja amb l'ús del qualificatiu “significatius”.

Perquè la STCE en cap moment no considera un indicatiu significatiu que 42 avalistes haguessin pertangut a les Meses Nacionals d'organitzacions il·legalitzades, com podem comprovar-ho llegint, encara que sigui llarg, els tres fragments de la sentència que reproduïrem tot seguit. Així, davant la demanda de la representació legal d'Aukera Guztiak que “se oficiara al Registro Central de Penados y Rebeldes para que certificase si alguna de las personas citadas en el informe de la Policía y de la Guardia Civil como relacionadas con ETA, Batasuna o su “entorno” contaba con antecedentes penales no caducados”, el TCE només afirma en el darrer paràgraf del fonament jurídic 7 que aquesta prova documental és irrellevant perquè la STSE tan sols havia tingut en compte aquella circumstància (haver format part de les Meses Nacionals de partits prohibits de

42 avalistes), no pas els antecedents penals de totes les persones que apareixen als informes policials. Ara bé, tal com es diu en un incís explicatiu (“**al margen de la validez de dicho elemento que en su momento se abordará**”), en aquest punt dels fonaments jurídics no és valora la validesa d’aquest indici, cosa que es farà en els fonaments jurídics 14 i 15:

En relación con la prueba documental propuesta en el proceso contencioso-electoral reitera la relevancia de que se oficiara al Registro Central de Penados y Rebeldes para que certificase si alguna de las personas citadas en el informe de la Policía y de la Guardia Civil como relacionadas con ETA, Batasuna o su “entorno” contaba con antecedentes penales no caducados, al objeto de demostrar que quienes avalaron con su firma la constitución de la Agrupación de Electores son ciudadanos que están en plena posesión de sus derechos civiles y políticos y que, por lo tanto, no se encuentran inhabilitados para la promoción de agrupaciones de electores. (STCE de 31 de març de 2005. Antecedents, 3a)

En relación con la prueba documental propuesta el Abogado del Estado sostiene que la certificación del Registro Central de Penados y Rebeldes que se interesaba no hubiera servido para cambiar el razonamiento del fundamento jurídico 9º de la Sentencia recurrida, puesto que ni una sola vez toma en cuenta los antecedentes penales, cancelados o no, de los candidatos o de los electores de las agrupaciones AG. Si bien son cuarenta y dos, y no cuarenta y cuatro, los avalistas que pertenecían a la Mesa Nacional de los partidos disueltos, **este dato es calificado por la propia Sala de “escasa relevancia”⁶**, y sólo se la confiere en la medida en que corrobora o converge con todos los demás elementos de juicio tomados en consideración para concluir que AG está incurso en el supuesto del art. 44.4 LOREG. (STCE de 31 de març de 2005. Antecedents 5b) [La negreta és nostra.]

En relación con la prueba documental propuesta, ha de estimarse también irrelevante en términos de defensa, debiendo descartarse, en consecuencia, una situación de indefensión constitucional, que no se hubiera oficiado al Registro Central de Penados y Rebeldes para que certificase si algunas de las personas que avalaron las candidaturas presentadas por la demandante de amparo estaban en plena posesión de sus derechos civiles y políticos y se encontraban inhabilitadas para la promoción de agrupaciones de electores. En efecto, frente a la prueba aportada tanto por el Abogado del Estado como por el Ministerio Fiscal en el proceso contencioso-electoral, el único elemento probatorio tenido en cuenta en este extremo por la Sala del art. 61 LOPJ del Tribunal Supremo, **al margen de la validez de dicho elemento que en su momento se abordará**, ha sido el dato de que cuarenta y cuatro de los avalistas de las candidaturas habían pertenecido a las Mesas Nacionales de Herri Batasuna, Euskal Herritarrok y Batasuna, siendo por lo tanto únicamente esta circunstancia, esto es, haber pertenecido a la Mesas Nacionales de los partidos ilegalizados por la Sentencia del Tribunal Supremo de 27 de marzo de 2003, y no sus antecedentes penales o la supuesta suspensión o privación de sus derechos civiles y políticos, la que ha tenido en cuenta la Sala en relación con dicho elemento probatorio, por lo que

⁶ Fixem-nos que el mateix Advocat de l'Estat espanyol afirma que el TSE hi va donar “**escasa relevancia**” a aquesta dada.

deviene innecesaria a todas luces la prueba documental propuesta. (STCE de 31 de març de 2005. Fonament jurídic 7) [La negreta és nostra.]

I en els fonaments 14 i 15 es qüestiona la validesa probatòria d'aquest indici. Només en reproduïrem un fragment del fonament 15 perquè es vegi com el TCE qüestiona que el TSE hagi considerat la relació de determinats avalistes amb partits dissolts un indici:

En el caso extremo, una significativa presencia, entre los avalistas, de personas en su día ligadas a los partidos disueltos permitiría, tan solo, abrigar la conjetura de que tales personas ponen su confianza en la candidatura de la agrupación, **pero a partir de esa conjetura no cabe construir aquí un indicio.** (STCE de 31 de març de 2005) [La negreta és nostra.]

Més deficient és encara la informació de l'enquadrat, ja que encara s'hi continua qualificant com a prova "la vinculació de centenars d'avalistes d'AG amb Batasuna", a més de ser la primera que s'esmenta. Evidentment, la persona que el va redactar no s'havia llegit la sentència del STCE:

El fiscal general, Cándido Conde-Pumpido, que ja havia anunciat l'11 de març que impugnaria les llistes d'AG perquè eren la continuació de Batasuna, va presentar el recurs davant el Suprem. Entre les proves figurava la vinculació de centenars d'avalistes d'AG amb Batasuna [...] (EPC, 1 d'abril de 2005)

Ara bé, els dies 4 i 5 d'abril, enmig de la informació sobre el debat polític si calia impugnar la candidatura d'EHAK, apareixeria un argument significatiu:

Aquesta minúscula força s'ha convertit en el maldecap de la campanya basca. El PP pressiona el Govern perquè actuï contra EHAK, però l'Executiu no veu arguments sòlids perquè els tribunals la il·legalitzin, **donada la divisió que es va produir en el si del Constitucional en el cas d'Aukera Guztiak.** (EPC, 4 d'abril de 2005) [La negreta és nostra.]

La cautela de l'Executiu per anar als tribunals respon a dos temors. Al fracàs de la impugnació i al futur de la llei de partits del 2002. **Alts càrrecs governamentals reconeixen que, tant al Tribunal Suprem com sobretot al Constitucional, hi va haver magistrats reticents a cancel·lar la llista d'Aukera Guztiak. Una divisió que va prolongar el debat del Constitucional fins dijous passat a la mitjanit. I que, si es reproduís amb EHAK, es podria saldar amb un veredicté advers al Govern.** (EPC, 5 d'abril de 2005) [La negreta és nostra.]

Si ens fixem en aquests textos podem constatar que:

1. En tots dos textos s'esmenta el fet que els membres del Tribunal Constitucional espanyol estaven dividit sobre la demanda d'empara de la candidatura Aukera Guztiak, però s'usa com un argument per justificar que el govern espanyol no impugni ara la candidatura d'EHAK.
2. Ara bé, es tracta d'una dada que s'esmenta però no s'explica ni s'exposa, és a dir, els lectors/les lectores d'aquest diari es queden sense saber quines eren les

raons d'aquestes divisions al si del TCE. Aquesta manera d'actuar dels mèdia és coherent amb el caràcter d'argument subordinat amb què s'usa aquesta divisió.

En el mateix sentit, paga la pena de reproduir la intervenció de Margarita Sáenz Díez, redactora en cap d'EPC, a la tertúlia *La mirada crítica* de Tele 5 (14 d'abril de 2005)⁷:

Yo creo que el gobierno está utilizando la máxima de que las batallas que están perdidas vale más no iniciarlas. És una máxima discutible y discutada, pero es la que han [sic] decidido adoptar, creo yo, el presidente del gobierno. Decías, Juan Carlos, que si se ilegalizó Aureka Guztiak por qué no esta vez, en esta ocasión, ¿no?, con el Partido Comunista [sic]....

Juan Carlos Villoria: con indicios similares.

MSD: Con indicios similares. Lo que ocurre es que a [sic] los magistrados del más alto tribunal explican, y explicaron, y en petit comité sostienen, que de alguna manera forzaron su posición en el caso de Aukera Guztiak y que no, es decir, no querían verse implicados a forzarla de nuevo. Es más, aquella sentencia estableció un poco los topes para futuras tomas de posición.

MSD: Y tomando el argumento que has planteado, Consuelo, que me parece muy interesante, creo que sería un inmenso error dejar en manos de Batasuna y de Otegi la posibilidad de ir ilegalizando otras fuerzas políticas en función de cual fuerza política se enganche, se adhiera. Creo que eso sería una práctica muy peligrosa.

Del comentari de Margarita Sáenz Díez, convé destacar-ne una afirmació realment sorprenent i preocupant: “los magistrados del más alto tribunal explican, y explicaron, y en petit comité sostienen, que de alguna manera forzaron su posición en el caso de Aukera Guztiak y que no, es decir, no querían verse implicados a forzarla de nuevo”. Si és veritat que els magistrats del TC “van forçar” la llei per denegar l'empara d'Aukera Guztiak, estariem davant d'un cas de prevaricació. S'ajusti o no a la realitat aquest comentari, tornem a comprovar que es tracta d'un argument supeditat a la defensa de les posicions del Govern espanyol⁸.

⁷ Una argumentació parcialment semblant va fer el mateix dia Esther Jaén, de COM Ràdio, al programa TVE-1 *Los desayunos de TVE-1*:

A mi me gustaría que el Partido Popular reflexionara sobre esto porque yo estoy convencida, vamos, tengo la certeza, que a pesar de esas diez razones que esgrimen, que consideran suficientes para ilegalizar, para anular la candidatura, que, por cierto, abro paréntesis, no se puede anular la candidatura sin ilegalizar previamente el partido, eso lo saben en el Partido Popular, y eso lo sabe el señor Acebes antes que ministro del Interior fue ministro de Justicia. Bien, pues le están haciendo un gran favor con tanta alagaca, tanto alboroto. Y sabern que es muy complicado y saben que costó muchísimo que saliera adelante en los tribunales la anulación de la candidatura de Aukera Guztiak y saben positivamente que no saldría adelante ahora mismo como les explicó ayer el ministro de Justicia.

⁸ En ple debat polític sobre si calia impugnar la candidatura d'EHA, la mateixa redactora d'EPC va publicar el dia anterior un article titulat “La sospita no és perseguible” (un títol que es contradia amb l'editorial del 17 de març que hem analitzat), en què no feia esment a aquesta divisió.

Conclusió

Arribats a aquest punt es pot fer una hipòtesi sobre el motiu del canvi de línia editorial: si bé la divisió del TCE respecte d'Aukera Guztiak hi va influir, el factor determinant va ser la decisió del govern espanyol de no impugnar la candidatura d'EHAK. *EPC* va convertir en “proves” “bastant poc convincents” els mateixos arguments (“evidències”) amb què assenyalava i criminalitzava Aukera Guztiak per instar-ne (des del punt de vista mediàtic) la il·legalització. O dit altrament: es pot conjecturar que si no s'hagués plantejat el debat polític sobre la impugnació EHAK, no s'hauria produït aquest canvi d'opinió. Hi afegim encara més: molt possiblement ni s'hauria parlat de la divisió al si del TCE, perquè una de les característiques de la informació sobre l'esquerra abertzale són les omissions de tot allò que perjudica la posició de les diferents institucions de l'Estat en relació amb l'independentisme basc⁹.

Per acabar, volem insistir que els lectors/les lectores d'*EPC* continuen sense saber per què es va produir la divisió al TCE i quins eren els arguments de les parts oposades, la qual cosa no és una qüestió secundària.

⁹ Vegeu el llibre la pàgina 144 del llibre Petxo Idoiaga i Txema Ramírez de la Psicina *Al filo de la (in)comunicación. Prensa i conflicto vasco* (Editorial Fundamentos, 2002)